

Besøg på Carlsberg

Af Jeanette Laursen, Karen Mønster og Anne-Marie Hatami-Rezania, sproglærere

Colaflasker ved produktionsstart.

I løbet af en danskuddannelse kommer emnet arbejde/arbejdsmarkedet ind i undervisningen på mange måder og på mange niveauer. Virksomhedsbesøg kan give et godt indblik i arbejds- og produktionsforhold, skabe kendskab til lokale arbejdspladser og kan motivere og stimulere ordforrådsindlæringen.

I sidste måned besøgte 3 fortsætterhold fordelt på to grupper således Carlsberg Danmark i Fredericia.

Kitler, hårnnet og sikkerhedssko. Så skulle man være klar til et besøg.

Carlsberg Danmark A/S er en højteknologisk arbejdsplads med kun få medarbejdere i selve produktions- og lagerområdet. Det havde i forarbejdet i klasserne givet anledning til at kigge på den historiske udvikling fra Carlsbergs start til nu, og ikke mindst på den udvikling, der er sket inden for produktionsarbejde. Her er tungt og monotont fysisk arbejde erstattet af robotter og andre maskiner, således at de job, der er i produktionen, mere har karakter af processtyring og kontrol.

Bryggeriet i Fredericia blev taget i brug i 1779, først som Fredericia Bryggeri A/S, senere som Tuborg - Fredericia Bryggeri, indtil det i 1998 blev fusioneret ind i Carlsberg Danmark A/S. I 2003 blev det selvstændigt drevne Coca-Cola Tapperierne A/S ligeledes fusioneret ind i virksomheden.

Siden 2008 har stort set hele produktionen af øl samt al tapping af sodavand (Coca-Cola, Sprite, Schweppes, Carlsberg Sport, vand og Tuborg Squash) til det danske marked og grænsebutikkerne været samlet i Fredericia. På Carlsberg i Fredericia produceres der således 280 millioner liter øl og 307 millioner liter læskedrik årligt, og der produceres øl og vand 24 timer i døgnet.

Besøget på Carlsberg indledtes med en introduktion til hele virksomheden, hvorefter vi alle blev iklædt kitler, hårnnet og sikkerhedssko, inden rundvisningen kunne begynde. Vi be-

Der var stort set ingen mennesker i det store produktionsområde. Kun nogle enkelte, som udførte kontrolarbejde.

At hæmme eller at fremme

Af Dorthe Nielsen, forstander

Når der indgås **forlig i Folketinget**, indebærer det, at nogle skal betale for at andre kan få. Der vil ofte være en omfordeling af midler, og det foregår gerne i al hast. Det gjorde det også, da forliget mellem regeringen og Enhedslisten om den midlertidige arbejdsmarkedsydelse blev indgået i eftersommeren 2013.

Vi ved, at Danmark har eller får brug for **højt uddannet udenlandsk arbejdskraft** eller nye talenter, som man også kalder dem. For at fastholde disse er det nødvendigt, at de får et socialt liv i Danmark uden for arbejdspladsen. Og at deres medfølgende ægtefæller også får arbejde. Dette kræver, at man får et godt tilbud om at lære dansk.

Med den nye lov om danskundervisning for udlændinge, der trådte i kraft den 1. januar i år, blev der opbygget **to parallelle undervisningssystemer**, nemlig de tre Danskuddannelser og Arbejdsmarkedsrettet danskundervisning (AD). Og formålet var besparelser på området.

Arbejdsmarkedsrettet danskundervisning er begynderundervisning, der består af 5 forløb af 50 timer, altså i alt 250-timer, og de skal være afsluttet inden for 1 ½ år. Og deltagerne er arbejdskraftindvandrere, disses ægtefæller samt au pair-personer og udenlandske studerende.

Det viser sig imidlertid nu, hvor ændringerne er trådt i kraft og har virket 4-5 måneder, at de ikke ligefrem fremmer danskindlæringen hos disse grupper. For eksempel underviser Sprogcenter Vejle lægefagligt personale på Sygehus Lillebælt, og det har vi gjort i mange år. Med den nye lov om AD er det imidlertid næsten **umuligt at finansiere** denne undervisning. Der kommer normalt ikke lige 10 nye læger på en gang, men kun 3 – 5 læger, og de skal have tilbudt AD. 5 personer på et hold udløser knap 25.000 kr, og det kan man ikke få 50 timers undervisning for. Det vil sige, at man ikke længere er i stand til at give disse højtuddannede udlændinge et målrettet begyndertilbud, men bliver nødt til at sætte dem på almindelig begynderhold.

På andre store virksomheder i Ved Vejle Kommune ansætter man hvert år **unge udviklere fra hele verden**. De skal nu tilbydes AD. Tidligere fik de 3 timer om ugen i arbejdstiden, og det vil de gerne fortsætte med, men det kan de ikke, for så bliver de ikke færdige med deres 5 AD-forløb inden for 1 ½ år; de kan derfor ikke få mere danskundervisning, når de 1 ½ år er gået. Hvad gør vi så? Jo, vi tilbyder dem fjernundervisning 2 timer om ugen ud over den lærerstøttede undervisning på tre timer, så kan de nå at afslutte forløbet inden for 1 ½ år. Problemet er blot, at ikke mange benytter sig af tilbuddet, for det har de ikke tid til. Deres arbejde opsluger dem helt, de rejser meget, og de **prioriterer arbejdet** frem for sprogundervisningen. Og det er jo også derfor, at de er kommet hertil, så vi kan ikke klandre dem for denne prioritering.

Den nye lovgivning har vist sig at være en hæmmer og ikke en fremmer for danskindlæringen hos store dele af vores højtuddannede udenlandske arbejdskraft. Jeg håber, det bliver ændret ved en **evaluering af loven**.

“Skiliften” bliver dette hjørne af mono-railen passende kaldt.

søgte læskedrikafdelingens produktionsområde, som er kæmpestort. Der er 4 flaskekolonner, der producerer hhv. 36.000 halvliters-flasker, 16.000 halvanden liters flasker og 12.000 2-liters i timen. Desuden er der en dåsekolonne, som producerer 90.000 dåser i timen og en kolonne, der producerer 60.000 0,25 cl glasflasker i timen.

Først blandes sukkerlage og koncentrat til sirup, der så blandes op med vand. Resten foregår i en samlet proces. Små regensglaslignende plastichylstre med gevind kører ind i en tunnel, hvor de opvarmes og derefter køres ind i en matrice, hvor de pustes op og får den rigtige form og afkøles. Flasken kører videre, fyldes med læskedrik, får etiket og låg på, og pakkes i kasser, der efterfølgende pakkes på paller. Hele arbejdsgangen er fuldautomatisk.

Pallerne transporteres til højlageret til senere levering. Højlageret er en kæmpebygning med plads til 70.000 paller, der håndteres af 18 fuldautomatiske kraner. Transport til og fra højlager og produktionskolonner foregår ved hjælp af et fuldautomatisk monorail-system, der består af to skinnesystemer med i alt 272 vogne.

Det var meget påfaldende, at der stort set ingen mennesker var i det store produktionsområde. Kun nogle enkelte medarbejdere, som udførte kontrolarbejde, fx kontrol med flaskernes form og kvalitet. Vi var alle meget fascinerede af flaskeproduktionen. Den blev der snakket en del om efterfølgende. Men ellers var det især den totale fuldautomatisering, der gjorde indtryk og gav anledning til snak om fremtidens kvalifikationskrav og arbejdsmuligheder.